

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: **O. R.**, nar. X., trvale bytom K. zastúpeného advokátom JUDr. B. H., P., proti žalovaným: **1/ JUDr. A. K.**, S., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu P., s. r. o., P., zastúpenej advokátom JUDr. M. T., ml., S., **2/ P., a. s.**, K., IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. V. K., K., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru**, na odvolanie žalovanej 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2010, č. k. 4 Cbi 54/06-210, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2010, č. k. 4 Cbi 54/06-210 **sa potvrdzuje.**

Žalovaná 1/ je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 74,61 eur náhrady trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalobcovi žalovanou 1/ listom zo 4. októbra 2005 je neplatné. Žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy v sume 384,75 eur za mesiac október 2005 a počnúc mesiacom november 2005 náhradu mzdy mesačne vo výške 1 615,95 eur do doby, keď žalovaný 2/ umožní žalobcovi pracovať, alebo do doby skončenia pracovného pomeru. Ďalej žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 243,14 eur náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaná 1/ písomným podaním zo 4. októbra 2005, ktoré bolo žalobcovi doručené 7. októbra 2005 okamžite zrušila pracovný pomer. Ako dôvod uviedla okamžitého zrušenia uviedla, že v účtovnej evidencii úpadcu P., s. r. o. je evidovaná faktúra z 21. februára 2005, bez označenia, ktorou úpadca spoločnosti J., s. r. o., T. vyúčtoval sumu 318 461 Sk za prevodové skrine, pričom spoločnosť J. oznámila žalovanej 1/, že túto faktúru v účtovníctve neeviduje a vyúčtovaný materiál ani neprevzala. Ďalej bolo u úpadcu zistené, že predmetnou faktúrou vyúčtované prevodové skrine neboli ani vyrobené a k faktúre neexistuje žiadny dodací list. Ako ďalší dôvod uviedla, že v mesiaci február 2005 mal P., s. r. o. daňovú povinnosť za DPH v sume 93 173,27 Sk, v ktorej bola zaúčtovaná aj daň zo sumy 318 461 Sk. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že pracovná zmluva bola 1. novembra 2000 medzi žalobcom a teraz úpadcom uzavretá platne. K zmluve bol 2. apríla 2002 platne uzavretý dodatok, ktorý za zamestnávateľa podpísal žalobca, v tom čase ako konateľ terajšieho úpadcu. Z obsahu zápisnice z 3. októbra 2005 zistil, že predmetné okamžité zrušenie pracovného pomeru ako následok závažného porušenia pracovnej disciplíny bolo so závodným výborom OZ ako aj dielenským výborom OZ riadne prejednané. Súd preto dospel k záveru, že žalobca ako zamestnanec žalovanej obchodnej spoločnosti porušil pracovnú disciplínu. Aj výpoveďou svedka S. M. bolo preukázané, že žalobca konal ako zamestnanec obchodnej spoločnosti, teraz úpadcu. Súd pri skúmaní intenzity eventuálneho porušenia pracovnej disciplíny prihliadol na osobu zamestnanca, na funkciu, ktorú vykonával, na jeho doterajší postoj pri plnení pracovných úloh, na čas a situáciu, za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, na mieru zavinenia zamestnanca, na spôsob a intenzitu porušenia jeho konkrétnych povinností, na dôsledky porušenia pracovnej disciplíny pre zamestnávateľa a na to, či svojim konaním zamestnanec spôsobil zamestnancovi škodu a pod. Súd veľmi starostlivo posúdil aj eventuálny rozsah porušenia pracovnej disciplíny žalobcom a dospel k záveru, že aj v prípade, ak by žalobca porušil pracovnú disciplínu v rozsahu ako uviedol žalovaný 1/,

podľa § 68 Zákonníka práce v platnom znení, porušenie pracovnej disciplíny nedosiahlo takú intenzitu, aká je opodstatnená pre okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 68 Zákonníka práce. Preto súd v tejto časti žalobe vyhovel. Súd poukázal na Obchodný zákonník, ktorý nezakazuje zaplatenie ceny tovaru pred jej dodaním.

Ďalej uviedol, že aj v prípade zotrvania žalobcu v pracovnom pomere, tento vzhľadom na vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, už nemal žiadny vplyv na chod spoločnosti, a preto prichádzalo do úvahy ukončenie pracovného pomeru riadnou výpoveďou, tak ako žalovaná 1/ postupovala v prípade ostatných pracovníkov úpadcu.

Prepočet mzdy za mesiac október 2005 je nasledovný: plná mzda 1 615,95 eur za 21 pracovných dní. Žalobca listom z 24. októbra 2005 žalovanej 1/ oznámil, že trvá na ďalšom zamestnávaní. List bol žalovanej 1/ doručený 25. októbra 2005, potom v mesiaci október 2005 zostalo ešte 5 pracovných dní, za ktoré mu patrí náhrada mzdy v sume 384,75 eur. Počnúc mesiacom november 2005 si nárokuje mzdu vo výške 1 615,95 eur za každý kalendárny mesiac, čo je suma čistej mzdy za kalendárny mesiac.

V priebehu konania žalovaná 1/ uzavrela zmluvu o predaji podniku s kupujúcim P., a. s., K., preto súd na pojednávaní 24. mája 2010 pripustil do konania na strane žalovaného 2/ P., a. s., K..

Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná 1/ odvolanie. Žiadala napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Žalovaná 1/ považuje napadnutý rozsudok za vecne nesprávny. V konaní preukázala, že žalobca závažným spôsobom porušil pracovné povinnosti, čo malo za následok poškodenie záujmov úpadcu ako jeho zamestnávateľa a vznik škody. Z výpovedí svedkov ako aj z listinných dôkazov vyplýva, že žalobca v čase pred vyhlásením konkurzu bez akéhokoľvek dôvodu viedol osobitné účtovníctvo nezávislé od účtovníctva úpadcu, sám vystavoval faktúry a podával v mene úpadcu daňové priznania. Žalovaná 1/ preukázala, že žalobca vystavil fiktívnu faktúru za dodanie tovaru, ktorý nebol vyrobený. Túto fiktívnu faktúru zaúčtoval v účtovníctve úpadcu, ktoré viedol oddelene od účtovníctva vedeného samotným úpadcom. Zaúčtovanie neexistujúcej pohľadávky v daňovom priznaní na DPH znamenalo vznik daňovej povinnosti pre úpadcu v sume 93 173 Sk. Ďalej poukázal na priebeh dokazovania v konaní potom, ako bolo prvé rozhodnutie zrušené odvolacím súdom. V konaní boli vypočutí ako svedkovia Ing. J. C. a Ing. S. M.. Týmito svedeckými

výpovedami podľa názoru odvolateľky bolo preukázané, že žalobca predložil daňové priznanie na DPH za obdobie 02/2005 za úpadcu ako jeho zamestnanec. S touto skutočnosťou sa stotožnil súd prvého stupňa. Vzhľadom na uvedené sa odvolateľke javí nepochopiteľným prečo súd po preukázaní tejto skutočnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Žalobca bol u úpadcu vo vedúcej funkcii, poškodzoval záujmy úpadcu, lebo mu neodovzdával podklady, ktoré vznikli pri činnosti úpadcu výkonom funkcie žalobcu a boli potrebné pre riadne posúdenie a preukázanie povinnosti podľa daňových predpisov. Žalobca napriek svojim povinnostiam, ktoré mu vyplývali z výkonu jeho funkcie ako obchodno-výrobného riaditeľa vystavil za úpadcu faktúru, napriek skutočnosti, že na to nebol oprávnený a túto faktúru zahrnul do daňového priznania, ktoré protiprávne podal v mene úpadcu, pričom táto činnosť nebola v jeho pracovnej náplni. Podľa názoru žalovanej žalobca porušil povinnosť uloženú mu v § 81 písm. e/ Zákonníka práce závažným spôsobom. Svojim konaním spôsobil úpadcovi škodu v sume 93 173 Sk. Ďalej uviedla, že pracovný pomer žalobcovi najprv skončila výpoveďou z pracovného pomeru zo 17. augusta 2005, doručenu žalobcovi 24. augusta 2005. Žalobca namietal platnosť výpovede a podal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Toto konanie nie je do dnešného dňa ukončené.

Proti rozsudku sa odvolal aj žalovaný 2/. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca porušil pracovnú disciplínu a podľa jeho názoru vyhlásenie konkurzu má vplyv na posudzovanie intenzity porušenia pracovnej disciplíny. Je rozdiel keby sa takéhoto konania dopustil žalobca v čase, keď obchodná spoločnosť dosahovala dobré hospodárske výsledky a keď sa ho dopustil štyri mesiace pred vyhlásením konkurzu. Žalobca svojim konaním spôsobil obchodnej spoločnosti škodu v čase keď mala finančné problémy, ktoré nakoniec vyústili do vyhlásenia konkurzu, preto okamžité skončenie pracovného pomeru považuje za opodstatnené.

K odvolaniu sa vyjadril žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania v sume 74,61 eur za jeden úkon právnej pomoci.

Uviedol, že odmieta tvrdenie žalovanej 1/, že bez akéhokoľvek dôvodu začal viesť osobitné účtovníctvo nezávisle od účtovníctva vedeného úpadcom. K tomuto kroku ma viedlo konanie druhého konateľa Ing. C., ktorý v úzkej súčinnosti s Ing. M. odmietal účtovať

doklady, ktoré predkladal účtovnému oddeleniu ako druhý konateľ. Taktiež nesúhlasí s tvrdením, že išlo o fiktívnu faktúru a o údajného odberateľa. Spoločnosť J., s. r. o. si dodávku objednala, avšak následne ju stornovala a podstatná časť tovaru z jej pôvodnej objednávky bola pre túto spoločnosť úpadcom vyrobená na základe nasledujúcej objednávky. Toto všetko bolo v konaní preukázané. Taktiež odmieta, že konal ako zamestnanec, v tejto veci konal ako konateľ. Odmieta tvrdenie, že úpadcovi neodovzdával podklady pre vedenie účtovnej evidencie. Objektívne tak v danom prípade nemohol urobiť, lebo podklady odovzdávané pre žalovanú 1/ dôležití svedkovia Ing. C. a Ing. M. odmietali zaúčtovať. K škode 93 173 Sk, ktorú mal úpadcovi spôsobiť uvádza, že ide o neznalosť žalovanej 1/, ktorá mala možnosť v bezprostredne nasledujúcom zdaňovacom období napraviť a daň správne vysporiadať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná 1/ žalobcovi listom zo 4. októbra 2005 okamžite zrušila pracovný pomer podľa ustanovenia § 68 Zákonníka práce (ďalej ZP). Ako dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru uviedla, že v účtovnej evidencii úpadcu P., s. r. o. je evidovaná faktúra z 21. februára 2005 bez označenia, ktorou úpadca vyúčtoval spoločnosti J., s. r. o., T. sumu 318 461 Sk za prevodové skrine, pričom spoločnosť J., s. r. o., oznámila žalovanej, že túto faktúru v účtovníctve neeviduje a vyúčtovaný materiál neprevzala. Ďalej bolo zistené, že vyúčtované prevodové skrine neboli ani vyrobené a k predmetnej faktúre neexistuje žiadny dodací list. Ďalej bolo v konaní svedeckými výpovedami preukázané, že v danom prípade žalobca, ktorý bol v tom čase aj konateľom spoločnosti, v prejednávacom prípade konal ako zamestnanec spoločnosti P., s. r. o., toho času úpadcu.

Podľa § 68 ods.1 písm. b/ ZP zamestnávateľ môže skončiť pracovný pomer, ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu.

Povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu patrí k základným povinnostiam zamestnanca vyplývajúcim z pracovného pomeru. Ak má byť porušenie pracovnej disciplíny právne postihnuteľné ako dôvod na skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť zavinené a musí dosahovať určitý stupeň intenzity. Zákonník práce pre účely

skončenia pracovného pomeru rozlišuje medzi menej závažným porušením pracovnej disciplíny a závažným porušením pracovnej disciplíny. Porušenie pracovnej disciplíny najvyššej intenzity (závažné porušenie), je dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru alebo pre výpoveď z pracovného pomeru. Tieto pojmy, napriek tomu, že od ich vymedzenia závisí možnosť a rozsah postihu zamestnanca, ZP nedefinuje z akých hľadísk treba pri ich posudzovaní vychádzať. Pri rozhodovaní o postihu za porušenie pracovnej disciplíny je potrebné vychádzať z intenzity porušenia pracovnej disciplíny. Hodnotenie intenzity porušenia pracovnej disciplíny závisí od konkrétnych okolností a ovplyvňuje ho osoba zamestnanca, jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, ako aj situácia, v ktorej k porušeniu došlo, dôsledky porušenia pre zamestnávateľa, či konanie zamestnanca spôsobilo zamestnávateľovi škodu a pod.

Na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ ZP sa vyžaduje, aby išlo o zavinené konanie zo strany zamestnanca, a to aj z nedbanlivosti a musí dosahovať intenzitu porušenia pracovných povinností závažným spôsobom. Z uvedeného je zrejmé, že zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer so zamestnancom platne len vtedy, ak zamestnanec porušil zavinene svoje povinnosti z pracovného pomeru a ak dosiahlo jeho konanie po zohľadnení všetkých rozhodných okolností intenzitu závažného porušenia pracovnej disciplíny.

V konaní bolo preukázané, že žalobca konaním uvedeným v okamžitom skončení pracovného pomeru zo 4. októbra 2005, porušil pracovnú disciplínu tým, že v účtovnej evidencii je evidovaná faktúra z 21. februára 2005 bez ďalšieho označenia a bez pripojeného dodacieho listu, lebo tovar v nej vyúčtovaný nebol dodaný a nebol ani vyrobený. Pri posúdení stupňa intenzity tohto porušenia pracovnej disciplíny žalobcom, odvolací súd prihliadol na to, že toto konanie sa stalo štyri mesiace pred vyhlásením konkurzu (konkurz na majetok dlžníka P., s. r. o. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. júna 2005, sp. zn. 2K 5/05), kedy žalobca už nemal žiadny vplyv na činnosť úpadcu a nemal ani možnosť zasahovať do účtovnej evidencie. Úvahu súdu prvého stupňa v tom, či žalobca porušil pracovnú disciplínu závažným spôsobom, vzhľadom na osobu žalobcu, ako aj na okolnosti prípadu, odvolací súd považuje za úplnú a správnu. Súd prvého stupňa v súlade so zákonom dospel k záveru, že intenzita porušenia pracovnej disciplíny žalobcom

neoprávňovala žalovanú 1/ k tomu, aby s ním okamžite skončila pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b/ ZP.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd nevyhovел odvolaniam žalovaných 1/ a 2/ a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.). Žalobcovi v odvolacom konaní vzniklo právo na náhradu trov pozostávajúcu z odmeny za právne zastúpenie a to za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu) v sume 55,49 eur, paušálna náhrada 7,21 eur a DPH 11,91 eur, spolu 74,61 eur (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. októbra 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková